

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inserati petič vrsta Din 4.— Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

V PARIZU SE NE MOREJO SPORAZUMETI

Briand posreduje na vse strani, vendar pa doslej brez uspeha — Namesto oficijelnih pogajanj so se pričeli osebni razgovori — Društvo narodov v velikih škripcih

Pariz, 17. nov. g. Svet Društva narodov je imel včeraj popoldne tajno sejo, na kateri sta japonski in kitajski zastopnik ponovno obrazložila svoja nazoranja, nakar je stavil zunanji minister Briand predlog, naj se v privatnih pogajanjih med posameznimi delegacijami najde podlaga za nadaljnja pogajanja. Po Briandovi razlagi je sporna samo peta točka japonskih zahtev, ki se nanaša na priznanje raznih pogodb s strani Kitajske, ki jih dosedaj noče priznati. Situacija je slej ko prej nejasna. Če bi se Briand s posredovanjem posrečilo zblizati nazoranja, se bo svet Društva narodov danes popoldne sestel na novo tajno sejo.

Pariz, 17. nov. Po včerajšnji tajni seji sveta Društva narodov, o kateri čuvajo za enkrat še strogo tajnost, je razvil Briand živahno akcijo, da bi dosegel sporazum glede rešitve japonsko-kitajskega konflikta. V tej zvezi je imel dolg razgovor z japonskim delegatom Jošisavom in s kitajskim delegatom dr. Szeom. Briand upa, da bo potem privatnih razgovorov s posameznimi delegati prej dosegel sporazum, kakor pa potom oficijelnih pogajanj.

Tudi ameriški zastopnik Dawes podpira to Briandovo akcijo ter skuša najti kompromisno rešitev spora. Snoči je imel dolgo posvetovanje z angleškim zunanjim ministrom Simonom. V krogih Društva narodov je opažati precejšnjo nervoznost, ker se vsi zavedajo, da je od rešitve japonsko-kitajskega konflikta odvisen nadaljnji prestiž Društva narodov. Vsak neuspeh bi izrazil še večje nezaupanje do te medna-

rodne ustanove in bi bil morda usodne važnosti za njen nadaljnji obstoj.

Na Kitajskem se koljejo dalje

Mukden, 17. nov. AA. Poveljnik japonskih čet je odredil ob reki Noni velik napad na kitajske postojanke. Japonci so napadli s pehoto, konjenico, artiljerijo in letali. Kitajci pa so nameravali obkolitev z velikim oddelkom konjenice. Japoncem je uspelo, da so razpršili kitajsko konjenico in jo pognali v beg.

Tokijo, 17. nov. Ker postaja položaj v Severni Mandžuriji vedno bolj resen, je japonsko vojno ministrstvo snoči odredilo, da krene v Mandžurijo več letalskih oddelkov. Koncentracija letalskih oddelkov bo v Mukdenu.

Šanghaj, 17. nov. V mestu Nelčau so Kitajci zaplenili vse japonsko premoženje, njihove domove pa zažgali. Japonsko prebivalstvo je že pred enim tednom pobegnulo.

Z mandžurskim carstvom ne bo nič

Tokijo, 17. nov. Bivši kitajski car Šuantung, ki so ga Japonci določili za bodočega carja Mandžurije, katero nameravajo proglasiti za samostojno državo, je zaradi nevarnosti splošne vojne po odredbi japonskih oblastev zapustil Mukden ter se začasno nastanil v Port Arturu. Njegov odhod iz Mukdena smatrajo za dokaz, da je Japonska opustila svoj načrt za obnovo mandžurskega carstva.

Pariz, 17. nov. AA. Agencija Rengo poroča iz Tokija, da se je kitajski general Čang Sueh San, poveljnik kitajske garnizije v Tientsinu, opravičil pri japonskem generalu in da je pri tej priliki priznal, da so kitajski vojaki pri zadnjih izgrelih kršili dogovorjeno premirje.

Ruski emigranti na strani Japonske

Pariz, 17. nov. Glasilo ruskih emigrantov »Vozroždenje« je priobčilo že sredi oktobra zanimiv članek iz peresa P. Muratova. Pisec pravi, da je verjetnost spopada med sovjetsko Rusijo in katerokoli drugo državo vedno večja. Tako lahko privede nadaljnji razvoj japonsko-kitajskega konflikta do oboroženega spopada med Japonsko in sovjetsko Rusijo v severni Mandžuriji. Nastane vprašanje, kakšno stališče naj zavzame v tem primeru ruska emigracija. Po daljšem razmišljanju prihaja P. Muratov do zaključka, da opravičuje pravilno pojmovanje ruski patrijotizem, kojega prva naloga je osvobodjenje Rusije, moralno in pravno vsako simpatiziranje in sodelovanje pri vsakem iztrebljenju, porazu ali oslavitvi sovjetske vlade na katerikoli način in v kakršnihkoli razmerah. Muratov trdi, da bi bil poraz sovjetske Rusije na Daljnem vzhodu za osvobodjenje Rusije od sovjetske vlade zelo dobrodošel in koristen. Tisti, ki čakajo sovbojenje Rusije z ruski mi rokami potom nevturalne vstaje, ne morejo tajiti, da bi vojaški neuspeh boljševikov izredno povečal šanse take vstaje.

Preokret na indijski konferenci

London, 17. nov. Na konferenci pri okrogli mizi je prišlo do nepričakovane preokreta. Dočim so še včeraj smatrali, da je konferenca že propadla in da se bo razšla brez pozitivnih uspehov, se je položaj danes izpremenil tako, da se smatraja uspeh konference že za zagotovljen. Angleška vlada se je po dolgi razpravi pridružila stališču Gandhija ter se izjavila za to, da se prepušči rešitev manjšinskega problema bodočim indijskim ustavnim čimteljem. S tem je odstranjena glavna ovira za sestavo nove indijske ustave. Zastopnikom manjšin, ki so s tem izgubili oporo pri angleški vladi, ni preostalo drugega, kakor da so popustili ter podali izjave, da bodo tudi še nadalje sodelovali na konferenci. Ta preokret predstavlja velik napredek, čeprav bo manjšinski problem ostal pri tem nerešen.

Francoska zunanja politika

Pariz, 17. novembra. Danes popoldne se bo pričela v zbornici velika zunanje-politična debata. Vlada bo morala odgovoriti na 14 interpelacij, v katerih zahtevajo interpelanti podrobna pojasnila o Lavalovem potovanju v Ameriko, o finančnem položaju Nemčije, o razorožitveni konferenci v zvezi z nedavnimi ministrskimi konferencami v Parizu, Londonu in Berlinu, o odnosih Francije do sovjetske Rusije ter o akciji Društva narodov v zvezi z japonsko-kitajskim konfliktom. Za debato vlada v vseh političnih krogih veliko zanimanje. Ministrski predsednik Laval bo podal pri tej priliki obširen ekspozé o vseh glavnih problemih francoske zunanje politike.

Rumunski kralj resno obolel

Bukarešta, 17. novembra. AA. O zdravstvenem stanju rumunskega kralja so ponovno pričeli objavljati poročila. Kralj Karol je nedavno obolel na influenco. Ker se je bilo njegovo zdravstveno stanje nekoliko popravilo, so zdravniki opustili nadaljna poročila. Sedaj jih vnovič izdajajo, ker se je kraljevo zdravstveno stanje zopet poslabšalo. Zaradi tega je bil tudi odgojen kraljev povratak iz Sinaje v Bukarešto.

Povišanje angleških carin

Izjava angleškega trgovskega ministra o novi carinski politiki

London, 17. novembra. AA. Debató o prestolnem govoru v spodnji zbornici je včeraj zaključil trgovski minister Runciman z napovedanim poročilom o vladnih odredbah proti neupravičenemu uvozu. Izjavil je, da bo tozadevni zakonski načrt pooblastil trgovsko ministrstvo, da uvede uvozno carino na industrijske izdelke do 100 % blagovne vrednosti. Ta odredba bo predložena spodnji zbornici v četrtek. Ostala bo v veljavi 6 mesecev.

Runciman je nadalje izjavil, da je bil uvoz zadnje čase glede na možnost izprememb v angleški carinski politiki izredno velik.

Pred dvema letoma so uvozili na mesec za 28 milijonov funtov po večini industrijskih izdelkov, v prvih 10 dnevih novembra pa se je uvoz tega blaga povečal na 35 milijonov funtov mesečno. Vlada mora zato rešiti ta problem praktično in brez predsodkov. Da stabilizira valuto, mora preprečiti naraščanje uvoza. Minister je nadaljeval, da je prej možno izboljšanje trgovinske bilance s povečanjem izvoza kakor pa z zmanjšanjem uvoza. Nadalje je izrazil upanje, da bo angleška kupna moč v inozemstvu ostala neokrnjena in da bo Anglija kupovala le najpotrebnejše. Vlada mora preprečiti dosedajni neenormalni uvoz blaga, ker bi sicer onemogočila napore zakladnega ministrstva za uravnotežanje državnega gospodarstva. Vlada bo tudi skrbela za poljedelstvo

in mu pomagala, kolikor bo mogla. Uravnala bo svojo carinsko politiko tako, da ne bo povzročila druginje.

Govor trgovskega ministra Runcimana so sprejeli vladni pristaši z velikim odobravanjem.

London, 17. nov. Spodnja zbornica je brez debate sprejela odgovor na prestolno besedo.

London, 17. nov. Včerajšnji govor trgovskega ministra Runcimana v spodnji zbornici je zbudil v vseh krogih živahne komentarije. Splošno povdarjajo, da predstavlja njegova napoved temeljno izpremembo v gospodarski zgodovini Anglije. Trgovski minister je s tem principijelno napovedal, da krene angleška gospodarska politika na pot zaščitnih carin. Praktičen rezultat te ministrske izjave se še ne bo tako hitro pokazal, vendar pa računajo v vseh gospodarskih krogih, da bo v angleški trgovinski politiki v kratkem nastopil preokret. S posebnim zakonom bo dobil trgovski minister pooblastilo, da lahko uvede zaščitno carino v višini 100 odstotka vrednosti blaga na vse polfabrikate in izgotovljeno blago. To pa naj bi bil le zaščitni ukrep proti dumpingu. Stvarna prepoved uvoza je po obstoječih trgovinskih pogodbah nemogoča.

London, 17. nov. Bivši finančni minister Snowden je povišan za peera ter bo zastopal vlado v zgornji zbornici.

Pogoji za odpravo gospodarske krize

Izjava Clementela o vzrokih svetovne gospodarske krize — Ameriški gospodarski strokovnjaki za revizijo versailleske pogodbe

Pariz, 17. novembra. Predsednik francoskega parlamentarnega odbora za zunanjo trgovino Clementel je imel včeraj velik govor o vzrokih svetovne gospodarske krize ter je med drugim naglasil:

Anglija, Nemčija, Francija in Amerika morajo prevzeti nalogo za rešitev gospodarske krize in splošno gospodarsko obnovo. Glavni pogoj za uspešno rešitev gospodarske krize je materijalna, moralna, gospodarska in politična razorožitev vseh narodov. Drugi glavni pogoj je odstranitev vseh umetnih trgovinskih ovir. Naposled se bo treba odločiti za kontinentalno ali regionalno carinsko unijo.

Iz policijske kronike

Ljubljana, 17. novembra.

Davi je bila na policiji zopet kopica prijav o tatvinah. Pleskarskemu vajencu Francu Kralju iz Podgorice je včeraj nekdo odpeljal 500 Din vredno moško kolo. — Zidar Franc Vrhovnik je prijavil, da se je v noči od 15. na 16. t. m. nekdo splazil v njegovo stanovanje na Vodovodni cesti 44 in odnesel njegovemu sinu 200 Din vreden suknjič. — Delavcu Leopoldu Tabaju, stanujočemu v Novi ulici v Mostah, je nekdo odnesel temnomoder suknjič, vreden 200 Din ter črno gumijasto čevl, vreden 150 Din, last njegovega gospodarja Leopolda Devetaka.

Včeraj se je med poukom na meščanski šoli nekdo splazil v klet, kjer so shranjena kolesa in je dijaku Francu Maverju odpeljal 1500 Din vredno kolo znamke »Waffenrad« s tvorniško številko 5.501.292. V kleti je bilo okrog 15 koles, toda tat je izbral najboljši. — Delavcu Francu Reberniku je nekdo iz kleti v Kersnikovi ulici 5 ukradel dve kolesi brez pnevmatike, vredni 350 Din.

Na policiji je davi prijavil delavec in hišni posestnik Anton Vagaj, stanujoč v Valentin Vodnikovi ulici št. 34 v Mostah, da je 14. t. m. v podstrešnem stanovanju Josipa Mohorja izbruhnil požar, ki je Vagaju povzročil okrog 800 Din škode, dočim je Mohorju zgorela omara in razno perilo ter je imel 2000 Din škode. Mohorja že delj časa ni doma, pač pa je bil v stanovanju njegov sin Ferdinand. Ta je z gorečo vžgalico v rokah iskal dežnik in tlečo vžgalico neprevidno vrgel proč ter odšel z doma. Ko se je okrog pol 24. vrnil, je našel stanovanje v dimu in je tudi že močno gorelo. Ogenj se je posrečilo omejiti.

Nesreča španskega letala

Madrid, 17. novembra. AA. Po poročilih iz Barcelone je v tamkajšnjem pristanišču vodno letalo strmoglavilo iz velike višine in se popolnoma razbilo. Tri osebe, ki so bile na letalu, so se ubile.

Zrakoplov »R 100« prodan

London, 17. nov. Zrakoplov »R 100«, ki je po konstrukciji popolnoma enak pred letom dni v Franciji posrečenemu zrakoplovu »R 101«, je bil prodan zaradi demontiranja. Prodajna cena zrakoplova, čigar gradnja je veljala nad pol milijona funtov, ni znana. S prodajo tega zrakoplova je ob enem konec gradnje angleških zrakoplovov, ki so postali zaradi številnih nesreč popolnoma nepopularni. Angleški zrakoplovi »R 33«, »R 34« in »R 36« so bili po kratkih ekspedicijskih poletih razoroženi. »R 37« ni bil dograjen do konca, dočim je »R 38« eksplodiral. Sedaj prodani zrakoplov je lani letel v Kanado in nazaj in se od tedaj sploh ni več dvignil.

Iz državne službe

Beograd, 17. novembra. »Službene novice« objavljajo ukaz, s katerim je postavljen za svetnika pri higienskem zavodu v Ljubljani inž. Stojan Guzelj, doslej višji pristav istotam.

Ustava pravoslavne cerkve

Beograd, 17. novembra. Nj Vel. kralj je včeraj podpisal novo ustavo srbske pravoslavne cerkve. Patrijarh Varnava je pri tej priliki podal novinarjem daljšo izjavo, v kateri izreka Nj. Vel. kralju najtoplejšo zahvalo, ker je s tem rešeno eno najglavnejših vprašanj srbske pravoslavne cerkve.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORŽA

Devize: Amsterdam 226.43—227.127, Bruselj 784.84—787.20, Curih 1096.45 do 1101.75, London 209.88—217.38, New York 5618.51—5635.51, Pariz 221.01—221.67, Praga 166.96—167.46, Trst 287.75.293.75.

INOZEMSKA BORŽE

Curih. Beograd 9.10, Pariz 20.12, London 19.42, New York 513.50, Bruselj 71.45, Milan 26.43, Madrid 44.25, Amsterdam 206.—, Berlin 121.70, Dunaj 71.50, Sofija 3.72, Praga 15.20, Varšava 57.50, Budimpešta 90.02, Bukarešta 3.02.

Grandi pri Hooveru

Obširni varnostni ukrepi ob prihodu Grandija v New York — Grandi o namenu svojega poseta v Washingtonu

New York, 17. novembra. Italijanski zunanji minister Grandi je prisel včeraj popoldne v New York, kjer ga je pozdravil državni podtajnik Castle. Grandija so takoj nato spremili na kolodvor Pensilvanije, odkoder se je s posebnim vlakom odpeljal v Washington. Pot od pristanišča do kolodvorja je popolnoma zaprl močan vojaški kordon, tako da ni moglo priti do nobenih protifašističnih demonstracij. Prvotno so nameravali Grandija odpraviti v Washington z letalom, ki bi ga vodil polkovnik Lindbergh, vendar pa so to namero pozneje zaradi slabega vremena opustili.

Washington, 17. novembra. Italijanski zunanji minister je bil takoj po svojem prihodu sprejet od predsednika Hoovera.

Razgovor je bil le kratek, ker se bodo glavna posvetovanja vršila šele danes. Pri prihodu iz Bele hiše je Grandi sprejel novinarje ter jim podal daljšo izjavo, v kateri je povdaril med drugim:

Z zanimanjem smo v Italiji zasledovali Lavalov poset in njegove razgovore v Ameriki ter smatramo njegovo akcijo za pričetek splošnega mednarodnega sodelovanja. Sodobni mednarodni položaj je tak, da nesreča ene države nikdar ni na srečo druge in da so vse države medsebojno tako tesno povezane ter druga od druge tako odvisne, da je sodelovanje neobhodno potrebno. Moj poset v Ameriki ima edini namen, da se tudi Italija priključi temu prepotrebemu mednarodnemu sodelovanju.

Spor v avstrijski vladni večini

Ultimat velenemcev krščansko-socialni stranki — Možnost avstrijske vladne krize

Dunaj, 17. novembra. AA. Listi poročajo, da je velenemška stranka, ki tvori z dr. Schobrom, gospodarskim blokom in s krščanskimi socialci parlamentarno večino sedanje Bureschve vlade, poslala vodstvu krščanskih socialistov spomenico, ki je ultimativnega značaja.

Velenemci zahtevajo od krščanskih socialcev, naj njihovo časopisje takoj preneha s svojimi vsakdanjimi napadi na dr. Schobra ter druge zastopnike velenemske stranke in gospodarskega bloka. Nadalje naj krščanski socialci prenehajo z legitimistično zunanjo politiko, ker gre tej politiki za federacijo z Madžarsko. Krščanski socialci naj se javno izjavijo za brezkompromisno nemško orijentacijo.

Listi pravijo, da je ta spomenica posledica stališča, ki ga zavzema v krščansko-socialni stranki dr. Seiplovo krilo. Dogovori med krščanskimi socialci in madžarskimi legitimisti so po navedbi dunajskih listov že povsem konkretnega značaja. Na spomenico mora krščansko-socialna stranka odgovoriti do 5. decembra, ko se sestane kongres velenemske stranke. Ni izključeno, da bo iz tega nastala kriza avstrijske vlade.

Dunaj, 17. novembra. AA. V neklih dunajskih listih je izšla te dni vest, da namerava avstrijska zvezna vlada omejiti svoja jamstva za obveze dunajskega Kreditanstalta. Šlo bi za omejitve jamstev pri neklih imovinah tega zavoda. Uradno demantirajo te vesti in ugotavljajo, da ostanjejo jamstva, ki jih je prevzela avstrijska republika pri tem zavodu, še dalje v veljavi.

Obnova zlatega rudnika v Nemčiji

Kassel, 17. novembra. AA. V srednjem veku so v Waldecku kopali zlato. Neki achenški strokovnjak je izračunal, da bi bilo mogoče izkopati v tem rudniku letno za več deset milijonov mark zlata. Zato nameravajo sedaj obnoviti kopanje zlata v tem kraju in nastaviti 300 do 400 rudarjev.

Podpiranje brezposelnih na Madžarskem

Budimpešta, 17. nov. »Az Est« poroča o novem sporazumu med strokovnimi organizacijami in vlado. Vlada je sklenila dati nezaposlenim poleg podpovr blagu tudi gmočno podporo. Strokovne organizacije so že prejele v ta namen 6 milijonov pengov.

Nagrajeni projekti za novo postajno poslopje v Ljubljani

Mestno načelstvo v Ljubljani je v sporazumu z železniško upravo raspisalo natečaj za izdelavo generalnega projekta novega postajnega poslopja v Ljubljani. Natečaj se je udeležilo 17 projektantov. Ocenjevalna komisija je po temeljitih pregledih priznala nagrade spodaj imenovanim projektom s sledečimi vrstnim redom:

1. Projektu z geslom »L. O.« (projektanta: ing. arh. Jos. Gonda in ing. arh. Andrija Baranji iz Sombora) Din 30.000.—
2. projektu z geslom: Paralel-linija (projektanta: dipl. ing. Josip Picman in ing. arh. Josip Seissel iz Zagreba) » 20.000.—
3. projektu z geslom: 12.270 (projektanta: ing. arh. Andrija Baranji in ing. arh. Jos. Gonda iz Sombora) » 15.000.—
4. projektu z geslom: Peron (projektant: arh. Mihajlo Hečimović iz Zagreba) » 10.000.—
5. projektu z geslom: »23« (projektant: ing. arh. Navinšek Emil iz Ljubljane) » 10.000.—
6. projektu z geslom: Kolodvor (projektanta: ing. Milovan Kovačević in ing. Vlado Antolić iz Zagreba) » 5.000.—

Vsi došli projekti so javno razstavljeni v dvorani direktorije državnih železnic v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 39, pritrilec — vhod iz Kolodvorske ulice ob vogalu Kolodvorske in Pražakove ulice — od incl. srede, dne 18. novembra 1931 dalje do incl. nedelje, dne 22. novembra 1931 od 9. do 15. ure.

Ljubljana, 14. novembra 1931.

Dnevne vesti

— **Izključne pravice telegrafa in telefona po novem zakonu.** Državi gre izključna pravica, graditi in rabiti telegraf in telefon za javni promet. Brez dovolitve telegrafsko-telefonske uprave se smejo graditi in rabiti žične telegrafске in telefonske naprave, ki so: 1. določene za čisto vojaške, policijsko-orožniške in finančno-obvezne namene kakor tudi tiste, ki jih rabijo državne železniške in ladijske ustanove izključno za svojo službo, če nimajo nobene dotike z občinami državnih telegrafsko-telefonskih omrežij; 2. določene izključno za privatne namene lastnikov in so: a) v mejah zemljišča enega ali več posestnikov ali med več zemljišči enega posestnika, odnosno med zemljišči, ki so spojena z enim podjetjem, od katerih pa nobeno ni oddaljeno od drugega nad 20 km v zrčni črti in če njih proge ne vodijo nad drugimi telegrafsko-telefonskimi progami, javnimi poti, plovniimi rekami ali državnimi mejami; b) v vlaknu, na ladji ali zgradbi; 3. namenjene za signaliziranje požarov ali poveljnih. Vse zgoraj omenjene naprave morajo ustrezati zakonu in biti tako postavljene da nikakor ne motijo dela telegrafa in telefona za javni promet.

— **Dr. Janez Ev. Krekove dilaške ustanove.** Mestno načelstvo ljubljanskega razpisuje dr. Janeza Ev. Kreka dilaške ustanove za služatelje tehniške srednje šole v Ljubljani. Natančni pogoji so razvidni iz razpisa na občinski deski in v veži tehniške srednje šole.

— **Dr. Fran. Košmerlove ustanove za slušatelje tehniške srednje šole v Ljubljani.** Mestno načelstvo razpisuje dr. Fran. Košmerlove ustanove za slušatelje višjega oddelka tehniške srednje šole v Ljubljani v znesku 3000 Din (tritisot dinarjev) na leto. Tozadevni pogoji so razvidni iz razpisa na občinski deski in v veži tehniške srednje šole.

— **Iz odvetniške službe.** Odbor odvetniške komore v Ljubljani je imenoval za prevzemnika pisarne pokojnega odvetnika Miroslava Kvasa v Višnji gori odvetnika istotam g. dr. Gojmita Tominska, s čimer je odvetnik v Ljubljani g. dr. Anton Svigelj razrešen dolžnosti časnega prevzemnika.

— **Planarna seja Zbornice za TOI.** V petek 20. t. m. ob 9. se bo vršila v zbornici posvetovalnice planarna seja Zbornice za TOI v Ljubljani. Na dnevnem redu so naznailna predsedstva, konstituiranje zborničnih odsekov in volitev funkcionarjev, določbe novega obrtnega zakona glede nastopa in izvrševanja obrotov, socialno-politične določbe novega obrtnega reda, odredbe o zaščiti domačega dela in podjetnosti v novem obrtnem redu ter naš gospodarski položaj, strokovne organizacije in položaj Zbornice po novem obrtnem zakonu in služabnosti.

— **Največje srednješolsko poslopje v državi.** V Zagrebu graje novo gannazij-sko poslopje, ki bo do pomladi dograjeno in bo največje srednješolsko poslopje v državi. Stroški bodo znašali 16 milijonov Din.

— **Nov parobrodni vozni red.** V soboto se je vršila v Splitu konferenca o novem parobrodnom voznom redu, po katerem bodo imele vse parobrodne proge dobro zvezo z vlakom. Novost bo brzoprog Benetke-Split-Gruž, na kateri bo vozil luksuzni karnik »Kralj Aleksander« z luksuznim parnikom »Kralj Aleksander«. Ta proga bo imela pri prihodu in povratku zvezo z SOE tako, da bo to najhitrejša zveza na progi Jadran-Pariz-London. Vis dobi vsakodnevno zvezo s Splitom. Vela Luka na Korčuli pa štirikrat v tednu.

— **Iz Kranja.** Skioptično predavanje priredi kranjska podružnica SPD jutri ob 20. uri (za mladino napovedane popoldanske predstave) v kino dvorani Narodnega doma. Predaval bo znani fotoamater g. Cvetko Svigelj iz Ljubljane o temi: »S foto-grafskega kamero v Julijske Alpe« in pokazal 90 krasnih skioptičnih slik SPD.

— **Prorati zagrebške občine.** Zagreb-ska občina je sestavila proračun za leto 1932. Redni dohodki znašajo 128.747.060 Din, redni izdatki pa 130.352.738 Din. Iz-redni izdatki pa znašajo 18.621.528 Din tako, da bi znašali vsi izdatki 148.974.266 Din. Primanjkljaj v znesku 20.227.180 Din bi se kril s 35% občinsko doliako na neposredne državne davke, ki znašajo za tekoče leto 57.841.125 Din.

— **Dobave.** Strojni oddelek direktorije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 19. t. m. ponudbe glede dobave 400 kg žice za avto-geno varjenje; do 21. t. m. glede dobave 200 komadov podnožnic; do 23. t. m. glede dobave 1080 komadov toporišč za sekire in kladiva; do 25. t. m. pa glede dobave 100 kg žime za žimnice in 80 m gradila za žimnice. — **Gradbeni oddelek**

direktorije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 20. t. m. ponudbe glede dobave 19.000 komadov tračnih železnic. — Pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih.

— **Smrtna kosa.** Predsednika dež. sodišča v Ljubljani g. Petra Keršita je zadel včeraj hud udarec. Neizprosna smrt mu je ugrabila po dolgem trpljenju edino hčerko Zefko. Njene zemске ostanke položijo k večnemu počitku v četrti ob 10. ob 15. jih prepeljejo z Gosposvetske ceste 4 v Podbrezje na Gorenjskem. Bodi ji lahka zemlja, žalujočim naše iskreno sožalje!

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo večinoma oblačno, toda hladnejše vreme. Včeraj je bilo po vseh krajih naše države oblačno, deževalo pa ni. Najvišja temperatura je znašala v Skoplju 17,3, v Sarajevu 13,4, v Beogradu 11,6, v Zagrebu 10,5, v Ljubljani 10,1, v Mariboru 9,4. Davi je kazal barometer v Ljubljani 796,4, temperatura je znašala 3,8.

— **V borbi z lovskim čuvajem obstrelen.** Danes ponoči so v ljubljansko bolni-co pripeljali precej težko ranjenega 31-letnega poljskega dinarja Franca Molka iz Planine pri Rakeku. France je odšel včeraj popoldne z doma, vzel je lovsko puško in je hotel streljati divjačino v gozdu grofa Windischgrätz. Pri tatinskem lovu ga je pa zasail Windischgrätzov čuvaj, ki je zahteval, da mu France izroči puško. Toda France se je postavil v bran, zagrabil je puško in jo razbil, hotel se je pa tudi dejansko čuvaju upreti. Ta je bil prisiljen rabiti orožje. Počil je strel in France se je težko ranjen zgrudil. Dobil je šibre v trebuh in v levo nogo. V bolnici so ga operirali in je že izven nevarnosti.

— **Samomor policijskega stražnika.** V Zagrebu si je končal včeraj življenje 23-letni policijski stražnik Franjo Vuković. Ustrelil se je s karabinko in bil je takoj mrtel. V smrt ga je poglata težka nezdravljiva bolezen.

— **Roparski umor.** V Orahovici na Hrvaškem je bil izvršen te dni v hiši starca Gjura Janosa roparski umor. Občinski zdravnik dr. Simić se je vrnil z bližnje vasi, pa so ga kmotje opozorili, da iz Janosove hiše že dva dni ni nikogar na izpregled. Zdravnik je odšel v hišo in našel Janosovo prličnico Julijano Kastadi v kuhinji mrtvo. Starca je našel v lopu na dvorišču tudi mrtvega. Komisija je ugotovila, da sta bila oba umorjena. Starce je nedavno prodal kravo in neznan roparji so se polakomnili iz njega izku-pička.

— **Brata ustrelil.** V nedeljo dopoldne je ustrelil v Starem Beču trgovca z žitom in lastnik mlina Reše Sumaher svojega mlajšega brata Evgena. Brata sta se bila domenila, da si bosta razdelila premoženje in v nedeljo dopoldne sta govorila o tem. Naenkrat je pa starejši brat potegnil revolver in ustrelil mlajšega brata. Potem je odšel na policijo in se prijavil.

— **Obleke in klobuke kemično čisti.** barva, plisira in lika tovarna JOS. REICH

Iz Ljubljane

— **Iz Dilaške ustanove ljubljanskega mesta za učence tehniške srednje šole v Ljubljani.** Mestno načelstvo razpisuje pet mest ustanove za učence višjih oddelkov in tri mesta za učence nižjih oddelkov te šole v iznosu po Din 1000.— (en tisoč dinarjev) na leto. Pogoji so razvidni iz razpisa na občinski deski in v veži srednje tehniške šole.

— **Iz Kuhinja v Delavski zbornici** je še vedno premajhna. Čeprav so jo letos znatno razširili. Adaptirali so kletne prostore v veliko, moderno jedilnico, ki so jo otvorili poleti. Prej je imela kuhinja samo dve manjši jedilnici, ki kmalu nista več zadoščali. Ker pa je še vedno več novih gostov, so sklenili otvoriti še eno jedilnico ter v to svrhu še adaptiralo kletne prostore. Znižujejo tla, ker so kletni prostori prenizki za jedilnico.

— **Iz Dunajski cesti** od železniške zavornice proti Posavju se nič več ne pozna, da so jo letos popravili; avtobusi in druga težka vozila so jo zopet razorala, zadnje deževje jo je pa razmočilo, da zdaj kar kriči po gramozu. Včeraj je cestar začel strgati blato in zamašil je nekaj kotani. Tudi drugje so začeli včeraj posipavati ceste, na Gosposvetski in Rinski cesti, kar je pa nekoliko prepozno.

— **Iz Hrenov križ na Ambroževem trgu** je popravljen in obnoven. Kamnoseki so včeraj popoldne dovršili svoje delo. Da bo na prišel ta spomenik do večje veljave, bo treba tudi park na Ambroževem trgu preurediti in modernizirati, zakaj zdaj je silno zanemaren.

— **Iz naših cest in ulic.** Te dni posipajo ceste na Bregu Krakovskem nasipom in v Poljanski ulici Posuta je Poljanska cesta od Marijanišča naprej prot poljanskemu mostu ter Jernejeva in Gasilska cesta v Spodnji Siski. V zadnjem času so napravili naravne hodnike ob hišah v Dobrilovi ulici in v spodnjem delu na Groharjevi cesti. Imeli smo v poslednjem času dosti dežja in zato so ceste, po katerih se vrši avtobusni promet, kotanjaste ter jih je treba temeljito posuti (ceste v Vegovi ulici).

— **Iz Obnove hiš.** Na Poljanski cesti sta dobili lično zunanost Sirkova hiša (št. 64) in Bergmanova domačija (št. 85). V letošnji stavbi sezoni je bilo lepo število hiš prebeljenih in popravljenih, vendar jih je pa še nekaj, ki so potrebne obnove in to zlasti na prometnih ulicah in cestah.

— **Iz Kanalizacije v Hradskega vasi** je v delu že nekaj tednov. Zadnji čas je deževno vreme oviralo kopanje jarka v mehkih ilovnatih tleh, vendar je kanaliziranje toliko uspelo, da bo delo v nekaj dneh končano. Položiti je betonske cevi samo še približno 100 metrov naprej v smeri proti Dolenjski cesti. S kanalizacijo bo Hradskega vas v zdravstvenem oziru veliko pridobila.

— **Iz Roplov koncert.** Jutri, v sredo dne 18. t. m. ob 8. uri zvečer priredi v veliki dvorani Kina Ljubljanski dvor naš obće-znani in priljubljeni violinski virtuos Rupa Karlo svoj koncert, ki nam bo po njegovem sestavu nudil prvovrsten užitek. Zastopani so komponisti: Händel, Bach, Rimski-Korsakov, Ravel, Debussy, Dawes, Schubert in Wieniawsky. Na klavirju ga spremlja profesor konservatorija g. Ravnik Janko. Vstopnice po običajnih društvenih cenah Din 2.—, 4.— in 6.— v predprodaji v trafiki Pugeji na Miklošičevi cesti (palaca Pokojniškega zavoda).

— **Iz Poroka.** Danes ob 17. se poročita v Ljubljani g. Artur Koser, trgovski aranžir in sin znanega hišnega posestnika g. Kosera ter gđ. Slavka Magdičeva, hčerka ugledne in veselepostvane trgovke g. Magdičeve v Ljubljani. Bilo srečno!

— **Iz Novi odbor »Jadrana«.** Na XXIV. rednem občnem zboru JNAD Jadrana dne 13. t. m. je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik Hiter Bole, stud. iur., podpredsednik I. Uršič Andrej, cand. iur., podpredsednik II. Tomšič Tone, stud. iur., tajnik I. Vivoda Marjan, cand. iur., tajnik II. Hrovatin Viktor, cand. phil., tajnik III. Rutar Peter, stud. iur., blaginjak Prosen Franc, stud. tech., knjižničar I. Igljič Vlado, stud. iur., knjižničar II. Grgić Edvard, stud. phil., čitalničar Pavlič Bojan, stud. iur., gospodar Kramer Mira, stud. iur., arhivar Milčič Peter, cand. iur., revizorji Alujevič Branko, abs. iur., stud. tech., Puc Boris, abs. iur., stud. phil., in Murko Ivo, abs. iur.

— **Iz »Ljubljanski Sokol«.** Na predlog prednjšakega zbora je sklenila društvena uprava, da priredi letos svojo tolovadno akademijo v veliki dvorani »Uniona«, ker so postali društveni prostori v Narodnem domu mnogo pretesni, o čemur se je vsak obiskovalec prejšnjih akademij lahko sam prepričal. Akademija bo, kakor že objavljeno 30. t. m. ob 8. zvečer. Spored, ki bo obsegal povsem nove točke izbranih vrst vseh oddelkov, objavimo v teku prihodnjih dni.

— **Iz Evangeljske cerkvene občine.** Jutri uradni dan za stranke in verouk za šolarje. V nedeljo dne 22. t. m. služba božja, pridiguje g. župnik May iz Celja.

— **Iz Predsedstva mestne organizacije Narodne obrane** opozarja svoje člane na predavanje g. kapitana Rudolfa Crnića, urednika »Jugoslovenskega Pomorca« v Zagrebu, ki se bo vršilo v okvirju Jadranske Straže v soboto 21. t. m. ob 20. v prostorih restavracija Zvezda o temi: »Kako je prišlo do katastrofe Titanica«. Članstvo Narodne obrane se poziva na polnoštevilno udeležbo.

— **Iz Ljubljanski učiteljski** se bodo oddolžili Levstikovemu spominu s slavnostno akademijo, ki jo bodo priredili v ponedeljek 23. t. m. ob 20. uri v Delavski zbornici. Spored akademije, ki bo izredno bogat, bo obsegal poleg drugega tudi nekatere Adamičeve, Volaričeve in Jenkove kompozicije Levstikovih pesmi. Občinstvo naj s številno udeležbo pripomore dijakom k dostojni proslavitvi 100 letnice rojstva enega največjih Slovencev — Franca Levstika.

— **Iz »Zarja« in »Svoboda« priredila** jutri v sredo 18. t. m. ob 8. uri zvečer v dvorani Delavske zbornice V. delavski prosvetni večer z bogatim sporedom. Delavska godba »Zarja« zaigra pod vodstvom kapelnika Fran Dolinarja Abtovo pesem »Priateljicam lastovkam« in Georgov duet »Zlate sanje«. — Klarinetist Milutin Rauber zaigra Max Bruchovo »Arljok«. — Tenorist-konservatorist Drago Burger zapoje Hildachovo »Domovini«, Čajkovskega arjo Lenskega iz opere Evgenij Onegin in Čajkovskega »Na plesu«. Flautist-konservatorist Viktor Čampa zaigra arjo iz Verdijeve opere »Traviatta«. Koncertna pevka, sopranistka Stefaniia Vukova zapoje Chopinovo »Zelja«, Čajkovskega arjo Tatjana iz opere Evgenij Onegin in Dluskega »Zapoj mi pesem«. — Baritonist-konservatorist Drago Žagar zapoje Liadovo iz zbirke Ciganske melodije »Sokolu dajte kletko« in R. Straussovo »Ljubim te«. Pri klavirju so: Boža Šapla, Jos. Grbec in Bojan Adamič. Ciril Štukul je predaval o Skandinaviji in na modernem epidiaskopu pokazal mnogo lepih slik. Vstop je prost. Koncertne točke se bodo oddajale po radio in je ta večer tudi nekaka delavska ura v radiu.

— **Iz Sentjakobska knjižnica v Ljubljani** Stari trg 11 prosil uljudno ljubljanske in okoliške prebivalce, da blagovolijo darovati kaj obleke, perila in obutve, kar lahko pogrešajo, kakor tudi denarne prispevke za bedno trobovjsko deco. Pišite nam in pošljemo na dom po darilo. Usmilite se naše mladine, med katero so tudi otroci,

ki so nam v nedeljo napravili v Unionu tako lep koncert.

— **Iz Sestane ljubljanske sekcije UO2** se vrši v sredo 18. nov. ob 20. uri v kleti »Emone« (posebna soba).

— **Iz Jadranova plesna vaja** bo v četrtak v Trgovskem domu.

— **Iz Družabni plesni tečaj** propagandnega društva se vrši vsako sredo ob 20. uri v veliki dvorani Uniona. Sodeluje jazz Negode. 608/n

— **Iz Miklavžev večer** za mladino popoldne in za odrasle zvečer s plesom priredi Sokol II. v soboto 5. dec. v dvorani Kazine. 609/n

— **Foto-sport** zadovolji vsakogar s kamero, kupljeno pri FR. P. ZAJEC, optik. Ljubljana, Stari trg 9. Cenik brezplačno.

Iz življenja ameriških Slovencev

Avtomobil ubil Slovenko — Drzen roparski napad — Smrtna kosa in drugo

Dne 25. oktobra okrog 20. se je vračala Ivana Urbančičeva s svojim možem z obiska pri sorodnikih v Midwayu. Na povratku je privozil za njima avtomobil, sofer je bil pijan in ju je povozil. Došim je imel mož srečo in je ostal nepoškodovan. Je ženo avtomobil zagrabil in jo s tako silo treščil v stran, da je obležala mrtva. Pokojna je bila doma iz Stare Sušice na Krasu, zapuščala moža in sina. V Sušici žive še njeni roditelji ter več bratov in sester. Pijani avtomobilist je po nesreči hotel pobegniti, kakih 100 m od kraja nesreče se je pa zaletel v drug voz in se prevmil. Avto se je popolnoma razbil, toda sofer je ostal živ. Pijanec ima pač srečo. Soferja je policija aretirala.

Drzen roparski napad je bil izvršen 24. oktobra v Clevelandu. Okrog 21. je stopil v trgovino A. Grdina in sinovi neznan bandit s samokresom v roki. V trgovini sta bila samo Stevo Berhardič in Roza Sintičeva. Ta je hotela pobegniti, pa ji je bandit zagrozil, da jo takoj ustrelji, če se le gane. Bernardiču je vzel 15 dolarjev, oha je prisilil, da sta stopila v sedeno sobo, potem se je pa lotil blagajne, v kateri je bilo 150 dolarjev. Po drznem ropu je bandit izginil brez sledu.

Zlata poroka

Ljubljana, 17. novembra. V nedeljo 15. t. m. sta proslavila v krogu številne rodbine zlato poroko ugledni in po vsej Ljubljani znani pečarski mojster g. France Jenko in njegova verna družica Ana.

Jubilant je bil rojen leta 1855 v Mekinjah pri Kamniku, njegova žena pa leta 1858. France se je pečarske obrti izučil pri svojem očetu, samostojnem pečarskem mojstru. Ko je bil star 20 let, so ga poklicali k vojakom. Služil je pri lovcih, moral je pa vojaško službo neprostoovoljno podaljšati, kajti baš takrat je Avstrija anektirala Bosno in Hercegovino. Jenka so do delili ženijskim četam in pomagal je v Bosni in Hercegovini, pozneje tudi v Dalmaciji graditi ceste, kjer se je izkazal za pravega mojstra. Napravil je tudi mnogo vodnjakov, ki so obranjeni še danes. Ko je odločil vojaško suknjo, se je vrnil v Ljubljano in se oženil. Prevzel je upraviteljstvo Kolizeja, upravljal je ogromno poslopje polnih 30 let v splošno zadovoljstvo vseh najemnikov, ki se ga še danes radi spominjajo. Njegov glavni poklic je pa bilo pečarstvo, ki je v Ljubljani zaslovel po njem tako, da še danes hodijo Ljubljančani po pečarja Franca.

Jubilanta sta vzgojila enajst otrok, od katerih jih živi sedem in sicer pet sinov ter dve hčerki. Sin France je uradnik v Sisku, drugi sin Ivan je železniški uradnik v Sisku, Avgust uraduje na ljubljanski pošti, Lojze vodi akumulatorsko delavnico v Ljubljani, Dolf je pa absolvirani tehnik in poklicni plesni mojster, ki ga pozna vsa Ljubljana. Obe hčerki sta poročeni. Francka z elektrotehničnim mojstrom Hebelnom, Tončka s tapetniškim mojstrom Mohorjem.

Jubilant je bil izredno delaven vse življenje in rad dela še danes. Svoje otroke je vzgojil strogo v narodnem duhu, kajti sam je bil po prepričanju navdušen narodnjak ter se je tudi vedno boril za napredno stvar. Leta 1902 mu je takratni ljubljanski župan g. Ivan Hribar podelil ljubljansko meščanstvo.

Jubilanta sta dočkala zlato poroko v najlepši harmoniji, doživela sta pa tudi tekoče case gorja. Med vojno je moral šest Jenkovih sinov na bojišče, kjer je Maks padel na Monte Doodiciu na Tirolskem, drugi sin, arhitekt Jože, je pa po prevratu podlegel težki tuberkulozi, ki si jo je bil nakopal na fronti.

Zlato poroko bi morala Jenkova obhajati že preteklo nedeljo 8. t. m., toda zavodni jubilar je proslavo preložil, češ, da mora storiti najprej svojo državljansko dolžnost. Napredno in državno stranko bom vedno iz vsega srca in z veseljem podpiral, je dejal. Predvčeršnjim se je vršila zlata poroka v franciškanški cerkvi pred oltarjem, kjer sta si jubilanta pred

50 leti obljubila večno zvestobo. Proslava sama se je pa vršila v Zvezdi, kjer je g. Krapež jubilantoma in obitelji priredil izvrstno gostijo.

G. Jenku in njegovi družici tudi naše iskrene čestitke in še na mnoga leta!

Elitni Kino Matica

Novo! Danes ob 4., 7, 8 in 9 1/2 zvečer

Else Elster Harry Halm

v veseligrski s petjem in plesom

Plavi slavček

Povest o mladem dekletu, ki je sanjalo o veliki sreči, bogastvu in slavi!

Smeh! Zabavno!

Najnovejši Foxov zvočni tednik.

Danes! Izven abonmaja! Danes!

Tel 2124.

Iz Celja

— **Še nekaj sreč** za novo žrebanje državne razredne loterije, ki bo 19. in 20. t. m. Ne zamudite ugodne prilike!

— **Celjski mestni občinski svet** bo imel svojo proračunsko sejo za prihodnje leto predvidoma v petek 27. t. m. ob 18. v sejni dvorani mestnega magistrata.

— **Celjski »smrtni vozači«** so včeraj po desetdnevnem bivanju zapustili Celje. Z obiskom svojih vratolomnih produkcij baje niso bili preveč zadovoljni. Največjo krivdo na slabem obisku pač nosi deževno vreme, ki je trajalo ves čas njihovega tukajšnjega bivanja brez prestanka.

— **Celjski »smrtni vozači«** so včeraj po desetdnevnem bivanju zapustili Celje. Z obiskom svojih vratolomnih produkcij baje niso bili preveč zadovoljni. Največjo krivdo na slabem obisku pač nosi deževno vreme, ki je trajalo ves čas njihovega tukajšnjega bivanja brez prestanka.

— **Celjski »smrtni vozači«** so včeraj po desetdnevnem bivanju zapustili Celje. Z obiskom svojih vratolomnih produkcij baje niso bili preveč zadovoljni. Največjo krivdo na slabem obisku pač nosi deževno vreme, ki je trajalo ves čas njihovega tukajšnjega bivanja brez prestanka.

— **Prosnetni odbor Sokolske župe v Celju** je dobil novega predsednika. Savez SKJ v Beogradu je imenoval na to važno mesto profesorja celjske realne gimnazije hr. Milana Fabjančiča.

— **Himen.** V nedeljo dopoldne se je poročil v celjski pravoslavni kapelici nadnik g. Ljubo Tolimir z gđ. Gusti Pir-movo iz Celja. Bilo srečno!

SOKOLI DOPISUJTE SAMO NA SOKOLSKEM PISEMSKEM PAPIRJU!

Emilo Gaberian;

88

Vampirji velemesta

Roman

XV.

Približal se je mesec september in čeprav je bilo vreme zelo slabo, se je odpeljal mladi vojvoda de Champdoce s svojim zvestim Jeanom v Maisons, kjer je imel dirkalne konje.

Že dva dni je bil v Maisonsu in bil je že ves v skrbeh, da ni nobenih vesti o Diani de Mussidan, ko so mu prišli nekake večere, ko je baš nadziral pokladanje krme konjem, povedat, da čaka znanj nekdo, ki bi rad govoril z njim.

Odsel je iz staj in zagledal pred vrati starega, splošno znanega siromaka, ki je živel napol od miloščine, napol pa od prenašanja pošiljk.

— Kaj bi pa rad? — ga je vprašal vojvoda de Champdoce.

Starec je vzel iz žepa pismo, ga pokazal vojvodi in pomežiknil z očmi.

— To je za vas, gospod, — je dejal.

— Dobro, daj mi torej pismo.

— To se pravi... bilo mi je narobe — počakati, da ostanete sami.

— Naj bo, samo pokaži mi ga...

— Inu, če že hočete...

Norbert je pomislil, da mu pisma ni mogel pisati nihče drugi kakor Diana.

Vrgel je siromaku cekin in hitel pod luč v staji.

Toda naslov ni bil pisan s fino, aristokratsko pisavo grofice de Mussidan. Bila je v naslovu celo groba napaka: Champdoce je bilo napisano na koncu z dvema s namesto s c.

— Kdo neki mi piše? — je razmišljal Norbert.

Odpretil je pismo. Pisemski papir je bil debel kakor kuverta. Pisava je bila grda, pravopisnih napak je kar argolelo.

Pismo se je glasilo:

»Gospod vojvoda!

Žalost me navdaja, da moram povedati resnico, toda pomagati si ne morem, svojo vest moram olajšati. Ne morem več trpeti, da bi bila žena tako brezsrčna in varala moža, kakršne ste Vi.

Moram vam povedati, da vas ženavaraz drugim. Lahko mi verjamete, ker sem pošteno dekle in vam ne bo težko prepričati se, da nelažem. Skrijte se eno noč, kjer boste lahko dobro videli vratca v ograji vašega vrta in med polenajstjo in polnočjo boste videli ljubčka, kako bo smuknil skozi vrata. Ključ ima že davno.

Ura sestanka je zelo prikladno izbrana, kajti v palači ne bo nobenega služabnika. Prosim pa, gospod vojvoda, da zaradi te malenkosti ne storite nič hudega, ker bi ne hotela storiti Vaši ženi kaj zalega...

Udana Vam itd.

Norbert je z enim pogledom pregledal to podlo anonimno ovadbo. Obšla ga je divja jeza, kri mu je udarila v glavo. Toda ta hip je veljala njegova divja jeza samo piscu tega ostudnega anonimnega pisma.

Ni mogel verjeti, ni verjel, da ga žena vara; ni je ljubil, da, celo sovražil jo je, toda nihče bi mu ne mogel očitati, da je ne spoštuje in ne ceni.

— Moja žena je poštena, — je mrmral sam pri sebi, — najbrž se je hotela služkinja osvetiti, ker je bila ozmerjana.

Vendar je pa začel znova čitati podlo pismo; zdelo se mu je, da slog ni naraven, temveč namenoma izmišljen. In še nekaj ga je presenetilo: namigavanje na odsotnost služkinji.

Dal je poklicati Jeana.

— Je res, da bo palača nocoj prazna?

— Da, drevi in deloma tudi ponoči bo prazna.

— Zakaj pa?

— Kaj se gospod vojvoda ne spominja? Drugi kočijaž se ženi in vsi so povabljeni na ples. Gospod jim je dal dovoljenje sam.

— Res je. Kaj pa če bi vojvodinja kaj rabila?

— Milostiva je bila tako ljubezniva, da je izjavila, da noče nikogar pripraviti ob ples in da zadostuje, če ostane doma hišnik in njegova žena.

— Dobro!

Pogledal je na uro: bila je osem.

— Skrajni čas, da se vrnem v Pariz! — je dejal sam pri sebi. Vrnil se je hitro domov in poklical Jeana.

Temu možu, udanemu rodbini Champdoce z dušo in telesom, je bilo odveč prikrivati resnico.

— Jeane! — je dejal vojvoda, — nocoj moram biti v Parizu.

Starec je žalostno zmajal z glavo.

— Slutim zakaj, — je odgovoril.

— Pripravi mi brž obleko in reci, naj zaprežejo... Kočija me bo čakala pred vrati kluba, jaz pa pojdem peš.

Jean se je ojunčal in posegel svojemu gospodu v besedo.

— Tako tega ne morete storiti, gospod vojvoda, — je dejal. — Naši ljudje tudi slutijo, kaj se godi. Kdove, kaj bi si mislili, če bi vedeli, da se hoče gospod odpeljati. Če bo gospod vztrajal na tem, se bo moral odpeljati v Pariz tako, da nihče ne bo vedel za njegov odhod in povratek. Gospod mora napraviti tako, da bodo vsi mislili, da Maisonsa sploh ni zapustil.

— Morda imaš prav, toda kako to storiti?

— Skrivaj odvedem konja iz male staje. Tam stoji baš naš najboljši dirkač Romulus. Osedlam ga in odženem na drugo stran mostu, kamor pride gospod za menoj. Potem pa počakam v gostilni, da se gospod vrne.

— Naj bo, toda požuri se, moje minute so štele.

Jean je odhitel in Norbert ga je slišal, kako kriči na stopnišču na slugo: — Pripravite kaj mrzlega, gospod bo večerjal.

Norbert je odšel v spalnico, oblekel je površnik, obul škornje in vtaknil v žep revolver, ki ga je najprej pregledal, če je nabasan.

Potem je odprl vrata na stopnišče za služkinjo in odšel iz palače trdno prepričan, da ga ni nihče videl.

Noč je bila že temna, padal je droben, gost dež. Zvesti sluga je že čakal na določenem kraju s konjem in Norbert se je zavihtel v sedlo.

— Nihče me ni videl, — je dejal Jean.

— Mene tudi ne.

— Vse je torej v redu. Vrnem se in na mizo bom nosil jedi, kakor da je gospod doma in da večerja. Celo sam bom jedel, da nihče ne bo stulil sleparije.

— Dober tek, Jean!

Starec je globoko vzdihnil.

— Gospodu vojvodi se hoče še smejati, — je dejal z rahlim očitkom. — Torej, čez tri ure bom tam v onile krčmi. Ko se gospod vrne, zadostuje, če poteka dvakrat na okno in takoj pridem iz krčme.

Kako dolgo je človeško življenje

Glede dolgotrajnosti življenja so ženske na boljšem kakor moški — Nekaj primerov izredno visoke starosti

Na to vprašanje odgovarja v esperantskem tedniku »Haroldo de Esperanto« dr. J. Fels takole:

»Čeprav nam obeta vera prijetno posmrtno življenje, se vsi veseľimo življenja na tem svetu in tarnamo, da je prekratko. Že Aristotlov učenec, slavni filozof in matematik Theofrast (371—264), je obžaloval, da je bila narava tako radodarna, ko je ustvarila gavrame in jelene, kajti njihovo življenje je mnogo daljše od človeškega. Povprečna dolgotrajnost človeškega življenja se je v zadnjih 120 letih izpremenila na boljše, moderni človek živi delj, nego je živel človek v začetku 19. stoletja. Leta 1800 je dočakal človek v zapadni Evropi povprečno 35 let, leta 1900 pa že 45 let. Naša generacija ima pa že zopet za celih 10 let daljše življenje. Skoraj vsi statistiki dokazujejo, da žive židje delj nego kristjani.

Po najnovejši statistiki traja povprečno človeško življenje:

	moški	ženske
Nemčija 1910/11	47 ½ leta	50 ½ leta
Italija 1910/12	47 let	48 let
Anglija 1910/12	51 ½ leta	56 let
Amerika 1919/20	54 let	56 let

V prejšnjih stoletjih je veljala starost 50—60 let že za zelo visoko, dočim je zdaj vse polno še starejših ljudi, ki zavzemajo odlična mesta v politiki, umetnosti, trgovini, industriji in sploh v vseh panogah javnega udejstvovanja. Pa tudi število ljudi, ki dočakajo visoko starost, je zdaj mnogo večje, kakor je bilo v starih časih.

Statistika nam priča, da ni samo dolgotrajnost življenja, temveč tudi število žensk, ki dočakajo visoko starost, mnogo večje, kakor pri moških. Večjo umrljivost pri moških si razlagajo učenjaki s težko borbo za obstanek, s čezmernim uživanjem nikotina in alkohola ter z večjim odstotkom spolnih in drugih nalezljivih bolezni, posebno tifusa in tuberkuloze. Čeprav se rodi več dečkov, kakor deklic (106 do 107 dečkov na 100 deklic), vendar prevladujejo zaradi večje umrljivosti med moškimi na svetu ženske. Bolezni popačenja žil podležje več moških kakor žensk, razmerje znaša 3:2.

V Angliji in na Poljskem zbrani statistični podatki pričajo, da dočakajo matere, ki imajo mnogo zdravih otrok, višjo starost kakor žene brez otrok. Rumunka Klaudiva, ki je živela 115 let, je imela 25 otrok. Kar se tiče poklica, po katerem bi se določila starostna razlika in dolgotrajnost življenja, so med dolgo živčeni na prvem mestu duhovniki, za njimi politiki in državniški, potem učenci, častniki, pisatelji in umetniki.

Starost se začneja s 60. letom, dolgo življenje pa pomeni od 75. leta naprej, toda navadno človeško življenje se konča med 70. in 75. letom. V Lvo- vu umre največ ljudi med 51. in 60. letom. Na svetu je pa vendar mnogo ljudi, ki dočakajo visoko starost 100 let ali pa še več. Naj omenimo samo nekaj takih primerov.

Ustanovitelj škofije v Glasgovi Kintigern je živel 185 let, kakor priča napis na njegovem grobu. Leta 1670 je umrl v yorkshirski grofiji ribič Henry Jenkins, star 169 let. Nekdo so ga poklicali za pričo na sodišče. Prišel je s svojima dvema sinovoma, eden je

bil star 102, drugi pa 100 let. Še kot 100-letni stavec se je hodil kopat v mrzlo reko.

Drugi angleški težak Thomas Perre je živel 152 let in 9 mesecev. Ena njegova hči je bila stara 111 let, ko je umrla, pravnikinja pa 103 leta. Parre je umrl na kraljevskem dvoru, njegovo truplo je obduciral slavni anatom William Harvey (1578 do 1657). Ta zdravnik tudi omenja Parrea v svoji razpravi »Philosophical Transactions«. Parre se je kot 120 letni stavec oženil z vdovo, ki je trdila, da ni imela pojma, da je že tako star. Do svojega 130. leta je trdo delal. Slišal je do zadnjega trenutka dobro in tudi spomin je imel zelo dober, samo oči so mu bile opešale. Kralj je zvedel zani in hotel ga je videti. Starec je prišel v London in Harvey navaja kot vzrok njegove smrti londonsko hrano, ki je Parre ni bil vajen. Če bi bil ostal doma, bi bil živel morda še nekaj let.

Pa ne samo zdravniške revije, temveč tudi dnevno časopisje poroča o ljudeh, ki dočakajo izredno visoko starost. Leta 1923 je živel v irskem mestu Edmontonu 125 let star mož in njegovo starost so ugotovili uradno. Imel je 7 bratov in 4 sestre, od katerih je dočakala ena še višjo starost, umrla je pa dve leti pred njim. Ta mož se je sam bril in čital brez očal še dva tedna pred smrtjo. Leta 1924 je živel v Plocku mož, ki je dočakal 168 let. Rojen je bil l. 1755, služil je v armadi Katarine II. in carja Aleksandra I. Kot 93 letni stavec se je tretjič oženil s 43-letno ženo, s katero je imel tri otroke. Do svoje smrti je bil telesno in duševno čil.

Zadnji čase se mnogo piše o kurdskem starcu Zaro Agi, rojenem l. 1774. O tej starosti priča njegov krstni list, ne moremo pa reči, da bi se nam zdele ti podatki točni. Starec je še vedno čil, imel je 27 žen in celo kopo otrok, od katerih je najmlajšemu sinu že 80 let. Poljski listi pišejo, da živi v vasi Doiebowo 134 let star plemič Puchalski, ki je prišel 18. maja 1925 v parlamentarno pisarno v Varšavi s prošnjo, naj bi kupili za njegovo vasico nove zvonove, češ, da so jih Rusi l. 1915 odnesli. Starec je še docela čil, ima dober spomin, spominja se dobro Napoleonovega umika iz Moskve in poljske revolucije.

Iz tega je razvidno, da lahko dočaka človek izredno visoko starost, toda to so redki primeri. Človek živi tako dolgo, dokler traja njegov razvoj. Tako vsaj sodijo zdravniki, ki se pečajo s statistiko človeške starosti.

Pomen izraza »parvenu«

Z vprašanjem, kaj pomeni izraz »parvenu«, se baš ukvarja francoska javnost. Pobudo za javno diskusijo je dala uvrstitev tega izraza v slovar francoske akademije. Tam se razlaga izraz parvenu takole: Parvenu je oseba nizkega rodu, ki se je zelo visoko dvignila, ki se pa ni znala prilagoditi svojemu novemu položaju. Nekateri kritiki pa ne odobravajo ponižujočega, sramotilnega pomena tega izraza. Eden citira govor, ki ga je imel leta 1853 Napoleon III. v parlamentu, ko je oznanil

svojo poroko z gđc. Montio. Cesar je pojasnjeval, zakaj se ni oženil s to ali ono damo iz starih kraljevskih hiš, in izjavil je, da zavzema povsem odkrito položaj parvenuja, slavni naslov, če ga doseže po svobodnem glasovanju velikega naroda.

Ta kritik je postavil tudi svojo definicijo izraza parvenu. Po njegovem mnenju se rabi v negativnem smislu o človeku, ki se povzpne iz malih razmer, pa pozabi ali pa zataji svojo preteklost ter zardi, če jo kdo omeni. Oxfordski slovar se je izognil tej kontroverzi s tem, da je dodal izrazu parvenu kratko razlago, češ, da označujemo tako človeka nizkega rodu, ki je dosegel premoženje ali visok položaj.

Morganatičen zakon princa Nikolaja

Iz Bukarešte poročajo o morganatičnem zakonu kraljevega brata princa Nikolaja, ki se je poročil z ločeno ženo poslaniškega tajnika Radu Saveanu. Princ Nikolaj je mislil že v času svojega regentstva na ženitev z bivšo ženo poslaniškega tajnika Radu Saveanu, s katero se je bil seznanil pred petimi leti na avtomobilski tekmi. Čim se je seznanila s princem, se je dala od svojega moža ločiti. Po ločitvi je nastopala pod imenom madame Dolette. Kot dekle se je pisala Johanna Lazia Dumitrescu.

Poslaniški tajnik Radu Saveanu je bil po ločitvi premeščen k nekemu inozemskemu poslaštstvu, ker je baje večkrat zagrozil princu, da ga bo ustrelil. Saveanu je ostal strastno zaljubljen v svojo ženo tudi po ločitvi, ko je pa spoznal, da žena noče ničesar več slišati o njem, je začel popivati. Padal je vedno globlje in končno je moral dati diplomatski službi slovo. Princ in madame Dolette sta pa živela v nekem gradu v Bukarešti in ker ljubavno razmerje ni ostalo brez posledic, je princ sklenil poročiti se s svojo ljubico. Poročila sta se 7. t. m. v rumunski vasi Tohan. Za priči sta bila dva kmeti, ki sta podpisala poročne listine. Toda vrhovno sodišče v Bukarešti je še istega dne poročne listine razveljavilo, ker je ugotovilo dve formalni napaki. Princ Nikolaj se pa za razveljavljenje svojih poročnih dokumentov ni zmenil in živi zdaj s svojo ženo v naj-srečnejšem zakonu.

Čudno umivanje.

— Kaj si pa počel, Mihel, da imaš tako umazane roke?

— I kaj, obraz sem si unival.

V šoli.

Nadzornik: Ali imate tudi abnormalne otroke v razrdu?

Učiteljica: Da, gospod nadzornik, celo dva.

— Kako ste pa to spoznali?

— Pridna sta in rada se uči.

OCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih in tranzitnih pošiljk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi

RAJKO TURK

carinski posrednik, LJUBLJANA, Masarykova cesta 9 (nasproti carinarnice). — Revizija pravičnega zaračunavanja carine po meni deklariranega blaga in vse informacije brezplačno.

STANOVANJE TREH SOB

s pritlikinama oddam takoj v enodružinski hiši. Poizve se v Zgornji Šiški, Vodnikova 54. 3191

PRODAJALKA

mešane stroke se sprejme. Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »Prodajalka 3192«.

»Mali oglasi«

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakmo! — Na vprašanja brez znakmo se odgovarjamo. Najmanjši oglas Din 5.—

SKORAJ NOVA HIŠA

v najboljšem stanju, s tremi sobami, jedilno shrambo, kletjo, vodovodom, električno razsvetljavo, kopalnico in drugim prostori ugodno napravljen. Ivan Maier, Ljubno na Gorenjskem. 3195

250 DINARJEV DNEVNO

zaslužite z obiskovanjem ljudi v Vašem kraju! — »Kosmos«, Ljubljana, poštni predal št. 307. — Znamko za odgovor!

URE POPRAVLJA

renovira — večletno jamstvo — Fran Korošec, urar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 55/1, vhod Vidovdanska cesta št. 1.

25 LETEN PRIMOREC

absolvent realke, odločen in zvest, več vseh pisarniških del, strojepisja, knjigovodstva, slovenske, italijanske in nemške korespondence, z zadostnim znanjem srbohrvaščine, ki razpolaga s kapitalom 60.000 Din za eventualno kavcijo, išče sebi primerne službe, bodisi pri kateremkoli bančnem ali zavarovalnem zavodu, trgovski ali gradbeni družbi, bodisi pri privatniku, brez ozira na lego kraja. Cenjene dopise na upravo »Slov. Narod« pod »G. A. T./3190«. 3190

ŽIMO

za modroce d najcenejše do najfinejše po tovarniških cenah prodaja

RUDOLF SEVER,

Ljubljana, Marjtin trg št. 2

KRASNA SOBA

parketirana, s posebnim vodom z verando in pritlikinami se takoj odda v villi, štrekleva ulica št. 3 (blizu Vrtače) po zmerni ceni. Pojasnila daje ga. Vajda v hiši. 3193

ELEKTRICAR

z večletno prakso, vsestransko izvežban, išče službo. Nastopi lahko takoj, zmožen tudi nemškega jezika. Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »Elektricar 3196«.

BUKOVA DRVA

TRBOVELJSKI PREMOG

pri tt.

»KURIVO«

LJUBLJA A, Dunaj-

ska cesta št. 33

(na Balkanu)

Telefon 34—34

Snežne čevlje in galoše

sprejema v popravilo

M. TREBAR, Ljubljana, SV. PETRA CESTA ŠT. 6.

Bombažna finopredilnica

v inozemstvu (10.000 vreten) se prav ugodno odda proti ustreznim soudeležbi in hipotekarni varnosti. Želi se event. priklop k že obstoječi tkalnici. Vsa naprava se pa tudi proda proti gotovini ali zavarščini kupnine. Interesanti naj se javijo pod šifro W 12942 na Publicitas (Zürich) Schweiz. 3188

Makulturni papir

kg à Din 4.—

prodaja uprava »Slovenskega Naroda«

Predtiskana ročna dela za vse!

Stenski prti Din 7.—. Stenski prti reče ali modro obrobjeni Din 10.—, prtički od 1.— Din naprej, blazine, milie itd. Novi vzorci, čisti tisk, dobro blago.

Matek & Mikeš, Ljubljana

poleg hotela Štrukelj

Vezenje zaves, perila, monogramov, entljanje, azuriranje. »Breda« žepni robci komad Din 2.—, beli in barvasti batist žepni robci vezeni komad Din 6.—.

Zefka

po dolgem, z vso vdanostjo prenašanem trpljenju mirno za večno zaspala.

Truplo predrage pokojnice se blagoslovi v sredo dne 18. t. m. ob 15. uri pred hišo št. 4 na Gosposvetski cesti v Ljubljani, od koder se prepelje v Podbrezje na Gorenjskem in bo tam dne 19. t. m. ob 10. uri pokopano.

V Ljubljani, dne 16. novembra 1931.